

Narodna biblioteka  
Dositej Obradović  
Novi Pazar

# **Plan i program rada za 2015. godinu**

Novi Pazar  
Novembar, 2015.

## Uvodni dio

Narodna biblioteka „Dositej Obradović“ iz Novog Pazara planira da u 2015. godini nastavi sa aktivnostima koje su započete u 2014. godini i da tokom 2015. pokuša realizovati aktivnosti koje su bile karakteristične za rad Biblioteke kao centralne institucije kulture u Novom Pazaru i ovom kraju tokom prethodnih godina. Na jednoj strani je bitno održati kontinuitet u bibliotekarskoj djelatnosti koja je Zakonom definisana, a na drugoj strani treba predvidjeti sva ona savremena dešavanja koja su karakteristična za rad biblioteka u okruženju.

Biblioteka mora pratiti razvoj grada i širenje Novog Pazara kao univerzitetskog centra i sa prostornog aspekta i sa aspekta usavršavanja sopstvenog kadra u 2015. godini.

Veoma je važno raditi na proširivanju prostornih mogućnosti biblioteke koji moraju biti po mjeri broju stanovnika i korisnika biblioteke.

Biblioteka mora u narednom periodu saradivati sa svim institucijama kulture koje djeluju na ovim prostorima. Veoma je važno uspostaviti i saradnju sa sličnim institucijama u inostranstvu radi unapređivanja kvaliteta rada.

Razvoj tehnike diktira da se Biblioteka mora prilagođavati savremenim tehničkim inovacijama posebno u domenu digitalizacije i čuvanja naučne i književne građe.

Pored redovnih bibliotekarskih aktivnosti Biblioteka mora posvetiti naročitu pažnju kulturnim aktivnostima, promocijama knjiga, časopisa, organizovanju stručnih seminara, okruglih stolova, književnih večeri, takmičenja recitatora, literarnih i likovnih konkursa čime će Biblioteka zauzeti mjesto koje joj sa pravom pripada u organizaciji kulturnih aktivnosti grada Novog Pazara ali i cijelog regiona.

## **Dan Biblioteke**

Prema dostupnim informacijama, Narodna biblioteka „Dositej Obradović“ iz Novog Pazara formirana je 1947. godine. Međutim, sudeći po kazivanjima nekih starijih žitelja Novog Pazara, Biblioteka je osnovana znatno ranije nego što se spominje u zvaničnim spisima. U posljednjih nekoliko godina kao *Dan Biblioteke*, ova ustanova slavila je *jedan od dana* (nikada isti dan!) u posljednjoj nedjelji aprila, te se iz toga da zaključiti da je nepoznat i sam dan osnivanja. Može se reći da naprijed izrečene činjenice definišu jedan od prioriteta kojima se ova ustanova treba pozabaviti u 2015. godini.

## **Adaptacija postojećeg (ili izgradnja novog) prostora**

Postojeći prostor (730 m<sup>2</sup>) prijašnjim preuređenjem maksimalno je iskorišten i, nažalost, ne odgovara trenutnim potrebama Biblioteke. Zahvaljujući *Turskoj agenciji za razvoj i saradnju* (TIKA) rekonstruisana je čitaonica i kancelarije koje se nalaze ispred čitaonice. Ovo su prvi opsežniji radovi na rekonstrukciji dijela objekta Biblioteke od samog premještanja ove ustanove u sadašnji objekat (1995).

S aspekta prostora Biblioteci je postalo veoma tijesno i potraga za proširenjem kapaciteta postala je prioritet. Trenutna lokacija Biblioteke ne dozvoljava drastično proširenje objekta, s obzirom da se nalazi u zaštićenoj zoni Gradskog parka, međutim, prostor starog bedema koji se nalazi neposredno uz objekat, mogao bi da se preuredi za bibliotečke potrebe. Prije dvije godine pokrenuta je inicijativa za adaptaciju bedema u svojevrsnu *zvučnu čitaonicu*, koja bi imala funkciju kluba čitatelja i korisnika bibliotečkih usluga i u kojoj bi se održavale promocije knjiga i razni skupovi iz domena kulture, koja je naišla na veoma pozitivne reakcije Zavoda za zaštitu spomenika kulture iz Beograda. Osim toga, uspostavljeni su i kontakti sa potencijalnim donatorom koji je izrazio spremnost da podrži realizaciju ovog značajnog projekta. U narednom periodu treba izraditi adekvatne građevinske projekte.

## **Oprema**

Zahvaljujući donacijama, ponajprije *Turske agencije za razvoj i saradnju* i *Ministarstva kulture Republike Srbije*, Biblioteka trenutno posjeduje kvalitetnu opremu koja u velikoj mjeri zadovoljava potrebe. **Dvije kamere** jesu nešto što bi u velikoj mjeri unaprijedilo rad i omogućilo izvjesnu nezavisnost u pitanju snimanja i emitovanja sopstvenih emisija. Zbog toga Biblioteka treba nabaviti video opremu kojom će biti u stanju da formira sopstvenu video produkciju i arhivu.

Osim toga, za izradu popisa knjiga potrebno je uzeti adekvatan ručni skener.

## **Knjižni fond i nabavka knjiga**

Po sadašnjoj evidenciji Biblioteka u svojim fondovima ima oko 90.000 jedinica. Ovo je brojka koja se dobija iz inventarne knjige i u nju su uključene knjižne jedinice koje su od osnivanja do danas ušle u fond. Dakle, ova cifra sadrži i knjige koje su otpisane i izgubljene i kojih *de facto* više nema. Prema procjeni u knjižnom fondu Biblioteke nalazi se znatno manji broj knjiga nego što to govori statistika. Pored toga, 30% knjiga koje se nalaze na policama zbog svoje dotrajalosti skoro da i nije za upotrebu. S obzirom da u posljednjih deset godina nije izvršen ozbiljan popis knjiga, u 2015. godini potrebno je izvršiti korjenitu reviziju fonda i doći do podatka o broju bibliotečkih jedinica.

Prema važećim bibliotečkim standardima ustanova našeg ranga u obavezi je da godišnje prinovi oko 8.000 knjižnih jedinica. Biblioteka svoj knjižni fond gradi i održava kupovinom i poklonima koji dolaze od institucija i pojedinaca. Značajan broj knjiga stiže od *Ministarstva kulture Republike Srbije* putem akcije otkupa. U posebno teškom stanju nalaze se lektirni fondovi na koje su zbog lošeg rada školskih biblioteka upućeni skoro svi đaci osnovnih i srednjih škola, dok lektire na bosanskom jeziku skoro da nema. Biblioteka mora raditi na obnovi fonda lektirnih izdanja i izdanja na bosanskom jeziku.

## **Saradnja sa pojedincima i institucijama kulture u zemlji i inostranstvu**

Na republičkom nivou, gradska biblioteka u Novom Pazaru ima odličnu saradnju sa institucijama kulture, prvenstveno sa Narodnom bibliotekom Srbije, bibliotekom iz Kraljeva, bibliotekama iz Tutina i Sjenice. Međutim, isto se ne može reći kada su u pitanju institucije kulture na nivou grada. Pitanju uspostavljanja i unapređenja koordinacije između gradskih ustanova kulture u periodu koji nam predstoji trebalo bi posvetiti značajnu pažnju. U najskorijem vremenu potrebno je sazvati sastanak na kojem će učestvovati rukovodioci svih institucija kulture u gradu i na kojem će se uskladiti planovi rada.

Činjenica da je Novi Pazar prerastao u jedan veliki univerzitetski centar sa sobom je donijela i jednu veliku izdavačku produkciju. Nažalost, Biblioteka do sada nije imala uvid u broj odbranih i objavljenih master i doktorskih radova, pa se za naredni period planira uspostava saradnje sa univerzitetima u Novom Pazaru u cilju nabavke spomenutih radova. Osim toga, planirane su i aktivnosti na polju animiranja građana da zavičajnu zaostavštinu koju čuvaju po svojim domovima trajno ili privremeno ustupe Biblioteci na korištenje. Biblioteka posjeduje adekvatnu opremu za skeniranje i skladištenje nabavljenog materijala.

Sredinom 2012. godine Biblioteka je postala članica **Unije balkanskih biblioteka** sa sjedištem u Edirnama (Republika Turska). U rad ove značajne strukovne organizacije uključene su biblioteke iz nekoliko balkanskih zemalja. Iz Srbije, pored gradske biblioteke iz Novog Pazara, uključena je i **Univerzitetska biblioteka „Svetozar Marković“** iz Beograda. Međutim, zbog nedostatka materijalnih sredstava predstavnici Biblioteke do sada nisu učestvovali u aktivnostima ovog udruženja, tako da je i samo članstvo u Uniju dovedeno u pitanje.

### ***Digitalna biblioteka***

Projekat digitalizacije započet je digitalizacijom lokalnog lista „Bratstvo“ čije je izdavanje obustavljeno prije dvadeset godina. Pored ovog lista trenutno se u Digitalnoj biblioteci gradske biblioteke nalazi i „izgubljena“ knjiga *Divan Ahmeda Gurbija*, stara preko dvije stotine godina. Osim toga, na digitalizaciju čeka i *Novopazarski zbornik* gradskog muzeja, a treba pokrenuti i dogovorenu digitalizaciju značajnih književnih časopisa *Mak*, *Sent* i *Raška*.

### **Kulturno-obrazovna, izdavačka i informativna djelatnost**

Pored redovnih bibliotečkih aktivnosti predlažu se i sljedeće:

- **Promocija knjige turskog pjesnika Metina Džengisa**. Izbor pjesama turskog pjesnika preveo je bibliotekar Avdiya Salković. Biblioteka planira da organizuje i promociju na kojoj bi pored autora češće uzelo još nekoliko pjesnika iz Turske;

- **Stručni seminar** za bibliotekare Novog Pazara, okolnih opština i za školske bibliotekare;

- Obilazak školskih biblioteka, uspostavljanje čvršće saradnje između gradske i školskih i biblioteka. Rad na usavršavanju kadra;

- **Obilježavanje Dana biblioteke**. Tom prilikom promovišu se aktivnosti biblioteke u proteklom periodu.

- **Okrugli sto** - (na kojem će biti predstavljeni život i stvaralaštvo zavičajnog pisca.);

- **Konkurs likovnih radova** za djecu osnovnih škola;

- Publikacija i promocija monografije **Nasruddin hodža**.

- **Gradsko takmičenje recitatora** - „Zavičaj se čuva pjesmom.“
- **Nagradni konkurs** „Predmeti koji se više ne čuvaju“ - (prikupljanje fotografija, crteža, slika sa opisom dijelova i opisom namjene predmeta).
- **Književne večeri** i promocije zavičajnih pisaca.
- **Literarni konkurs** „Običaji koji se gube“.
- **Konkurs za kratku priču** „Priča iz mog zavičaja“.
- **Intenziviranje kolektivnog upisa** putem kolektivnih akcija učlanjenja po promotivnim cijenama.
- **Besplatan upis** i nagrada za najvjernije i najistaknutije članove Biblioteke.
- **Obilježavanje Svjetskog dana knjige** putem besplatnog upisa. Na taj dan planirana je akcija prikupljanja knjiga koje će biti pokolnjene novootvorenim osnovnim školama.
- **Posjeta sajma knjiga u Beogradu** i posjeta sajma knjiga u Sarajevu i određenih institucija kulture u Bosni i Hercegovini u cilju nabavke literature na bosanskom jeziku i informisanja o istoj.

V.D.DIREKTOR

Elijas Rebronja